

Grundackord om medarbetarskap och rekrytering

»I princip alla delar av Svenska kyrkan med glesbygdsområden har stora utmaningar«

Två personer i en familj har en relation som skaver betänkligt. Det slutar i total katastrof då den ene dödar den andre. Händelsen skulle kunna vara en nyhetsartikel om våld i nära relationer eller handla om gängvåld som skär rakt genom en familj. Just den här situationen finns beskriven i Bibelns första bok och följs av Guds fråga ”Var är din bror ...?” och svaret ”Skall jag ta hand om min bror?” Gudsfrågan pekar på det grundläggande, att vi förväntas ta hand om varandra. Bibelns böcker kommer om och om igen tillbaka till detta grundackord, och tolkningen av vem som egentligen är min nästa.

I högsta grad gäller grundtemat att främja och säkra medarbetarskap och rekrytering i Svenska kyrkan. När den frågan diskuteras är det lätt att fastna i staplar och diagram om pensionsavgångar för kyrkomusiker och pedagoger, eller konstateranden om hur få som vigs till diakoner och präster i vissa stift. För den som verkar i storstäder kan verkligheten te sig tämligen hoppfull med ordentlig tillströmning av sökanden till tjänster och intressenter på kö. Det räcker dock att röra sig en timme från storstädernas ljussken för att möta en annan verklighet. I princip alla delar av Svenska kyrkan med glesbygdsområden har stora utmaningar med medarbetarskap och rekrytering.

Till detta kommer förändringar på hela arbetsmarknaden där många yrkesområden fått förändrade förutsättningar på kort tid. När HR-branschen 2024 listar trender lyfts den ekonomiska nedgången sedan 2020 fram, krigshärddar i världen som i Ukraina, Israel och Gaza samt hur Artificiell intelligens (AI) betydelse förväntas öka markant de kommande åren, vilket förändrar arbetslivet på omvälvande sätt. Nationalekonomen Magnus Lodefalk vid Örebro universitet och på näringslivets forskningsinstitut Ratio talar om att särskilt tekniska yrken påverkas av AI. Den förändringen berör alla eftersom AI kan lösa uppgifter som tidigare krävt mänsklig intelligens. Samtidigt visar studier att sociala och empatiska förmågor blir allt viktigare och yrken där dessa förmågor är centrala står sig starka i

ett AI-influerat arbetsliv. Magnus Lodefalk konstaterar att det är viktigt med det helikopterperspektiv som vi människor kan ha, förmågan att förstå hur komplexa delar hör ihop. Det kyrkliga området, med dessa olika yrkesgrupper, hör till en del av arbetsmarknaden som inte lämpar sig att tas över av artificiell intelligens, men där AI kommer vara ett väsentligt hjälpmedel. Till förändringarna hör dessutom att antal barn som föds i Sverige har minskat väsentligt de senaste åren. Den förändringen påverkar på sikt både livsförhållanden och arbetsmarknad där Svenska kyrkan hamnar i en ovan situation att konkurrera med andra för att säkra församlingars liv, växt och grunduppdrag. Idag tror forskarna att förändringen beror på oro för framtiden med en mer pessimistisk syn. För att vilja bilda familj behövs framtidstro.

Är Svenska kyrkan rustad för förändringarna? Min bild är att det ser väldigt olika ut med riskmedvetenhet och förmåga att ha det där helikopterperspektivet som forskarna betonar. Visst finns ljuspunkter, som de stift som systematiskt arbetar med traineeprogram och fördjupning för unga liksom de som på ett medvetet och inspirerande sätt lyfter fram varje kristens uppdrag att tala tro, främja medarbetarskap och kallelse. Ibland ser jag dock en problematisk snäv attityd som är inriktad på att trygga det egna sammanhanget i stift och församling, men mindre benägenhet att bry sig om ”nästan” hos grannen eller i en annan del av landet. I vissa delar av Svenska kyrkan är idag betydelsen av att vara ”rikstäckande” en akut frågeställning när det varken finns diakon eller präst på många mils avstånd. Vad händer då med diakonins uppfodrande uppdrag, sakramentsförvaltningen, uppgiften att förkunna Guds ord och omsorgen om ”nästan”?

BOEL HÖSSJER SUNDMAN

